

povědi Ljuby K-é v tr. řízení byl tento sňatek uzavřen podle obřadu pravoslavného v kostele způsobem slavnostním a za přítomnosti dvou svědků.

Bude tedy, pokud jest to možno, zjistiti, zda první sňatek žalovaného v Rusku byl za takových náležitostí uzavřen, aby mohl býti jako platně uzavřený pokládán, či zdali, z jakých důvodů a podle jakých na Rusi platných zákonných předpisů takové manželství není platným. Vyšetřiti bude dále také, zdali V. A. byl v době uzavření prvního sňatku státním příslušníkem tehdy ještě trvajících států Rakousko-uherského a zdali způsob uzavření tohoto jeho sňatku odpovídal aspoň zákonným předpisům tehdy v tomto státě plativším a platnost sňatku podmiňujícím, zejména, pokud se týče ustanovení §§ 69—75 obč. zák.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 17. března 1926 Rv I 1924/25. Dr. Grešl.

Bylo-li objednáno výslovně tokajské víno »szamorodenské«, dodáno však víno neodpovídající této známce, třebas také z kraje tokajského, běží o aliud, i neplatí čl. 347 obch. zák.

Žalující firma z Popradu dodala žalovanému O. S., úředníku v P., podle objednávky sud vína tokajského szamorodenského za ujednanou kupní cenu pro vlastní potřebu žalovaného.

Žalovaný, když ho víno došlo do Prahy počátkem července 1922, uložil je ve svém sklepě, kde leželo až do konce září 1922, kdy žalovaný seznal, že dno u sudu toho jest vypouklé a znalec jím přivolaný zjistil, že víno v sudě znovu kvasí, neboť po navrtání zátky u sudu tryskalo z něho, načež žalovaný dopisem ze dne 15. X. 1922 sdělil žalující straně, byv o zaplacení upomínán, že víno, jak došlo, bylo uloženo ve sklepě, že asi před 14 dny musil sud otevřít, aby dno u něho nevyrazilo, že víno jest úplně kalné, nezpůsobilé k používání, ač si on od žalující firmy objednal víno způsobilé k stáčení do lahví (flaschenreif) — což je také nesporno — a že jí tedy víno dává k dispozici.

Znaleckým posudkem bylo zjištěno, že víno označené žalovaným jako víno dodané mu žalující firmou neodpovídá známce »Szamorodenské«, že je to sice víno z kraje tokajského, ale řezané s obyčejným bílým vínem jiné provenience a že proto není přípustno je pod značkou »Szamorodenské« dodávati, že ku stáčení do lahví se nikterak nehodilo, ježto nebylo ani pořádně vykvašené, což žalující strana věděti mohla. Dodatečné kvašení vína, které bylo prodáno výslovně jako způsobilé ke

stáčení do lahví (flaschenreif), jest vadou vína a to vadou skrytou, kterou laik nemůže na první pohled poznati, naproti tomu nelze takové dodatečné kvašení pokládati vůbec za vadu u vína, které nebylo prodáno výslovně jako »flaschenreif«, soukromník může zkoušeti víno dodané mu v sudech drahou, odpovídá-li ujednané jakosti, teprve za 14 až 18 dní i za 3 neděle, nejvýše do 4 neděl po dojití vína, velkoobchodník ovšem již během asi 6—8 dnů.

Soud první stolice žalobě vyhověl uznáv se zřetelem k čl. 273, 277, 347 a 355 obch. zák., že žalovaný zvěděl o vadě vína koncem září 1922, ale zpraviv o tom žalující firmu teprve po 14 dnech, tudíž opožděně, schválil dodávku vzdor zjištěné vadě.

Odvolací soud rozsudek ten potvrdil s tím, že žalovaný neprokázal podvod po rozumu čl. 350. obch. zák.

Nejvyšší soud vyhověl dovolání žalovaného a změniv rozsudek žalobu zamítl z těchto důvodů:

Dovolateli je předpokladem skutkovým spisům nižších stolic odporujícím, položeným odvolacímu rozsudku za základ v jeho podstatné části:

1. uvedení napadeného rozsudku, že dovolatelova námitka, že mu bylo místo objednaného vína dodáno vůbec něco jiného, jest v odvolacím řízení podle § 482 c. ř. s. nepřipustnou novotou.

2. odvolací předpoklad, že podle znaleckého posudku bylo žalovanému dodáno víno tokajského původu, jakým jest samorodné.

Je tím podle čís. 3 § 503 c. ř. s. uplatněný důvod dovolací opodstatněn.

Že by v první příčině šlo o novotu v odvolacím řízení nepřipustnou, je vyvráceno obsahem projednacího protokolu ze dne 26. února 1925, podle kterého se žalovaný bránil v řízení prvního soudu námitkou, že dodané mu víno nebylo tokajské samorodné, nýbrž víno jiné, mladé, účtované ceně neodpovídající. Ostatně odvolací soud se obíral touto námitkou ve svém rozsudku a to, jak praví »nehledě k novotě této námitky«, což by mu nebylo dovoleno, kdyby opravdu šlo o novotu. V druhé příčině odporuje odvolací předpoklad, že podle znaleckého posudku bylo žalovanému dodáno víno tokajského původu, jakým jest samorodné, v této stylisaci, pokud ovšem jde jen o skutkovou stránku tohoto závěru, spisům nižších stolic, neboť podle znaleckého posudku a také podle zjištění prvního soudu, jímž byl odvolací soud, neopakovaně důkazů v první sto-

lici provedených, podle § 498 c. ř. s. vázán, dodané víno neodpovídá známce »Szamorodenské«, je sice z tokajského kraje, ale řezané obyčejným vínem bílým jiného původu a není přípustno, aby bylo dodáváno takové, jako dodané víno pod značkou »Szamorodenské«.

Nesprávné posouzení právní spatřuje dovolatel v odvolacím rozsudku z toho důvodu, protože odvolací soud neuznal, že mu dodáno bylo víno jiné, nežli objednané, a že se nezabýval tento jeho námitkou.

Podle čís. 4 § 503 c. ř. s. uplatněný důvod odvolací jest opodstatněn, byť i nebyla správnou dovolatelova výtku, že se odvolací soud nezabýval jeho námitkou, že mu bylo dodáno aliud.

Odvolací soud vyslovil přece, že dovolateli nebylo dodáno něco jiného, poněvadž mu bylo dodáno víno tokajského původu, jakým jest samorodné, tedy víno, náležející k tomu ždruhu, ovšem ne tak dobré kvality, jako víno, které jest označováno jako samorodné, a z toho usoudil, že nejde o aliud, poněvadž kvalita není ještě něco jiného, nýbrž spadá pod pojem vady.

Bylo však zjištěno, že bylo objednáno tokajské víno samorodné, ale že bylo dodáno víno neodpovídající této známce, totiž víno sice také z tokajského kraje, ale řezané s obyčejným vínem bílým jiné provenience, a že není přípustno, aby takové víno, jaké bylo dodáno, bylo dodáváno pod značkou »Szamorodenské«.

Z toho vyplývá, že byla objednána *species*, ale dodáno bylo něco jiného, že objednáno bylo výslovně samorodné, ale dodáno bylo víno, jemuž tato značka nepřísluší. Tu tedy nejde o kvalitní nedostatky podle čl. 347 obch. zák., jehož proto nemůže býti použito v tomto případě, proto musí tato věc býti posuzována podle zásad o nedodání objednaného, jakož i podle zásad o zaslání neobjednaného zboží.

Poněvadž žalující strana nedodala dovolateli objednaného zboží, nemůže se domáhati jeho zaplacení, zvláště když také bylo zjištěno, že dovolatel dal došlé mu víno žalující straně k dispozici.

Dovolání se tedy ukázalo důvodným. Proto mu bylo vyhověti.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 18. února 1926 č. j. Rv I 1899/25.